

Conferința privind **Viitorul Europei**

PROCES VERBAL SUMAR

**Grupul de lucru privind schimbările climatice și mediul, prezdat de dna Pasková, Consiliu/Cehia
21 ianuarie 2021, 16.00-18.00 (în format hibrid)**

1. Observații introductive ale președintei

Președinta a deschis reuniunea precizând că procesul-verbal sumar al primei reuniuni a grupului de lucru (GL) a fost adoptat și ar trebui să fie disponibil online. O viitoare reuniune a GL va avea loc la 11 martie 2022 pentru a discuta în mod specific despre modul în care recomandările pot fi transpuse în propuneri. La 25 martie 2022, va avea loc o nouă discuție în cadrul GL cu privire la propuneri, o reuniune suplimentară fiind eventual programată în viitor.

Primul punct de pe ordinea de zi privește rapoartele cetățenilor din grupurile de dezbatere ale cetățenilor la nivel european și național, urmate de patru discuții tematice, și anume 1) agricultura, producția de alimente și biodiversitatea 2) energia, transporturile și schimbările climatice; 3) consumul durabil și producția durabilă; 4) informarea, sensibilizarea, dialogul.

2. Raportul cetățenilor – Grupul de dezbatere al cetățenilor europeni și grupurile de dezbatere ale cetățenilor la nivel național

Reprezentantul grupului de dezbatere al cetățenilor europeni:

Din cele 64 de propuneri elaborate la Natolin, au fost selectate 51, cu un sprijin de peste 70 %, 34 din acestea fiind legate de schimbările climatice și de mediu.

În ceea ce privește energia, sistemele energetice ar trebui optimizate prin includerea obligatorie a filtrelor de CO₂ în centralele electrice pe bază de cărbune existente și utilizarea optimă a supraproducției cauzate de generarea de combustibili ecologici, cum ar fi hidrogenul și biocombustibilii.

Este necesar să se găsească modalități de a reduce consumul de energie, de a-i motiva pe oameni să consume mai puțină energie, printr-un sistem de bonusuri pentru conservarea energiei. De asemenea, ar trebui alocate fonduri pentru cercetarea privind dezvoltarea unor noi modalități de producere a energiei ecologice. În ceea ce privește transporturile, cetățenii recomandă standardizarea sistemului feroviar din UE, conectarea zonelor rurale și asigurarea unui transport public accesibil și sigur pentru toți, precum și trecerea de la mobilitatea personală la mobilitatea partajată. În ceea ce privește consumul durabil și responsabil, ar trebui aplicate restricții pentru a promova produsele dăunătoare mediului, a interzice ambalajele nedurabile și a sprijini utilizarea produselor care pot fi reintegrate cu ușurință în economia circulară ca materii prime.

În ceea ce privește agricultura, ar trebui să se promoveze și să se sprijine agricultura ecologică și regională, să se modifice criteriile de subvenționare, să se reducă utilizarea pesticidelor, să se evite

monocultura și creșterea animalelor în masă pentru a reechilibra ecosistemul. Ar trebui să se impulsioneze dezvoltarea agriculturii verticale pentru a se obține mai multe zone protejate, ar trebui ca fermierii să fie formați și sprijiniți în ceea ce privește punerea în aplicare a unor metode agricole ecologice și ar trebui să se investească în eforturile de reîmpădurire.

Reprezentantul grupului de dezbateri național francez:

Recomandări axate pe economiile energetice. Trebuie redus consumul prin evitarea utilizării unor cantități excesive de energie și prin sprijinirea fondurilor de cercetare pentru inovare. Transportul feroviar ar trebui să fie disponibil în întreaga Uniune. Este important să se dezvolte piața hidrogenului ecologic, să se armonizeze taxele și subvențiile pentru mijloacele de transport – biletele de avion nu ar trebui să fie mai ieftine decât biletele de tren. Politica agricolă comună (PAC) trebuie să favorizeze calitatea produselor și să dezvolte bune practici, îmbunătățind în același timp protecția zonelor naturale și a ecosistemelor. În plus, este necesar să se „relocalizeze” sistemele de producție pentru lanțurile scurte de producție locală, să se îmbunătățească protecția ecosistemelor naturale și să se creeze zone de protecție în zonele urbane și rurale. În plus, este nevoie de o taxă pe carbon care să îi pedepsească pe cei care comit abuzuri prin „dezinformarea ecologică”.

Reprezentantul grupului de dezbateri național german:

Recomandările primului forum oficial de dezbateri al cetățenilor la nivel național de la Berlin, Germania, subliniază necesitatea unui regulament privind durata de viață garantată a produselor, și anume introducerea unei garanții legale privind durata de viață garantată, extinsă la maximum, a produselor fabricate și vândute în UE, precum și necesitatea de a asigura transparența pentru consumatori. În plus, pentru anumite produse, trebuie introduse taxe climatice la import, ca echivalent monetar al efectelor negative asupra climei, cu un sistem de puncte de sustenabilitate.

Reprezentantul grupului de dezbateri național olandez:

68 % dintre cetățenii olandezi consideră că UE ar trebui să își asume un rol de lider în combaterea schimbărilor climatice și să își dezvolte o viziune clară asupra viitorului. În plus, ei consideră că cetățenii ar trebui să își adapteze propriul comportament pentru ca schimbările să aibă loc. În loc de a căuta un vinovat, țările trebuie să încheie acorduri, să facă schimb de cunoștințe și să creeze soluții împreună. Trebuie să existe un sistem mai bun, mai echitabil și mai simplu de reducere a emisiilor de CO₂. Comunicarea privind provocările legate de schimbările climatice trebuie să fie mai clară și mai pozitivă, indicând în egală măsură și oportunitățile existente. Liderii ar trebui, de asemenea, să dea un exemplu, cum ar fi prin reducerea numărului de călătorii cu avionul și prin organizarea mai multor reuniuni la distanță.

3. Discuții grupate pe teme

1) Agricultura, producția de alimente și biodiversitatea

- Trebuie create noi zone protejate pentru speciile aflate în pericol de dispariție.
- Procesele de producție a cărnii, cum ar fi creșterea în masă de bovine pentru producția de carne, ar trebui să fie mai bine reglementate, iar utilizarea lor ar putea fi, eventual, redusă.
- Unii participanți susțin că este necesar să se combată agricultura intensivă; alții consideră că, în scopuri legislative, termenul „agricultură intensivă” trebuie definit cu atenție și precizie, iar anumiți participanți au răspuns că această chestiune este abordată și de strategia UE „de la fermă la consumator”.

- Trebuie să se evite utilizarea excesivă a pesticidelor prin creșterea intensivă și să se folosească medicamentele doar pentru tratarea animalelor bolnave, nu pentru prevenire, pentru a evita crearea de germeni rezistenți.
- Trebuie revizuită politica agricolă comună (PAC) pentru a garanta că subvențiile promovează metodele agriculturii ecologice. Alți participanți au susținut că reforma PAC a fost stabilită până în 2027 și că ea sprijină deja agricultura ecologică. Trebuie, de asemenea, luată în considerare siguranța alimentară.
- Este necesar un nou model economic în Europa pentru a distribui resursele în mod mai echitabil, fără a se concentra neapărat pe creșterea producției. Tranziția durabilă nu ar trebui să se facă în detrimentul celor mai vulnerabili, fiind necesar să se acorde prioritate măsurilor destinate celor care se confruntă cu sărăcia energetică.
- Trebuie să fie clar faptul că dialogul este mijlocul prin care putem transforma societatea noastră. Bugetul UE trebuie utilizat pentru a aduce contribuții sociale la o societate mai favorabilă climei prin intermediul fondurilor sociale, la nivel național și regional și menținând un dialog permanent pentru a ajunge la un consens.
- Atunci când încheie acorduri comerciale, UE trebuie să fie deosebit de atentă la impacturile ulterioare asupra mediului. Sunt necesare planuri strategice la nivel național pentru a asigura protecția biodiversității și securitatea alimentară.
- Mediile naturale ale statelor membre sunt diverse, astfel încât este important să se țină seama de contextul fiecărei regiuni.
- Unii cetățeni au considerat că rolul lor este în principal de a prezenta rezultatele dorite și că politicienii sunt responsabili de conceperea soluțiilor concrete și stabilirea finanțării necesare pentru punerea în aplicare.

2) *Energia, transporturile și schimbările climatice*

- Este nevoie de un mix energetic la înălțimea ambițiilor noastre în materie de mediu și trebuie să se sprijine investițiile și cercetarea. Este nevoie de timp pentru a reduce emisiile și a obține mai multă energie din surse regenerabile, așadar avem încă nevoie de surse de energie alternative, cu emisii scăzute, care să înlocuiască formele mai poluante de energie, cum ar fi cărbunele.
- Hidrogenul ecologic este un exemplu în acest sens, deși necesită niveluri foarte ridicate de investiții din cauza energiei necesare pentru a-l crea. Cu toate acestea, principala necesitate este de a renunța la combustibilii fosili și de a promova automobilele electrice.
- În ceea ce privește tranziția energetică, este nevoie de combustibili de tranziție, cum ar fi gazele naturale, fără a ne baza prea mult pe Rusia ca furnizor, și este nevoie să se pună în evidență noi proiecte și noi modalități de a aduce energia verde în Europa, fără a depinde de o singură sursă.
- Unii participanți s-au opus sprijinirii energiei nucleare, în timp ce alții au salutat taxonomia UE. Anumiți participanți au subliniat necesitatea unei energii sigure ca o condiție prealabilă pentru prosperitatea cetățenilor.
- Este necesar să se promoveze transportul public și fie inclus în tranziția zonelor puternic rurale. Este nevoie de o strategie reală pentru monitorizarea instituțională.
- UE nu a reușit să facă progrese în ceea ce privește standardizarea transportului feroviar, acest lucru fiind esențial.
Pentru a avea trenuri de mare viteză și trenuri de noapte, trebuie să stabilim un standard unic pentru energia din domeniul feroviar în Europa.
- Există un sprijin larg pentru creșterea investițiilor în transportul public, însă pentru ca transportul public să fie fiabil, eficient și accesibil ca preț, acesta trebuie să rămână sub control public, nu privat. Este important să se rețină că multe dintre recomandări vor avea consecințe sociale, care nu trebuie pierdute din vedere.

- Trebuie convinse cât mai multe persoane să renunțe la mașini. Însă acest lucru va avea un impact asupra industriei auto și asupra a milioane de lucrători, motiv pentru care această chestiune trebuie analizată mai profund și trebuie elaborate planuri pentru o tranziție justă.
- Instalațiile care emit CO2 ar trebui echipate cu filtre, iar clădirile ar trebui reglementate pentru a fi mai ecologice.
- Chiar dacă este nevoie de investiții în transportul feroviar, tot vom mai avea nevoie de transportul aerian în viitor, astfel că trebuie să găsim soluții pentru a ne asigura că fiecare mod de transport are un preț corect și ține seama de aspectele de mediu și sociale.
- Este necesar să se promoveze „economia albastră”: mediul marin se degradează din cauza pescuitului excesiv și a poluării. Protecția mărilor ar trebui să fie o prioritate la nivel mondial.
- Este necesar să se asigure o „tranziție justă” la un nivel mai general, prin intermediul unui cadru juridic privind tranziția justă, și să se ofere o finanțare corespunzătoare pentru tranziție, precum și mai multă finanțare pentru cercetare.

3) Consumul durabil și producția durabilă

- Trebuie adoptată o etichetă standard pentru produse în întreaga UE, care să prezinte sustenabilitatea, posibilitatea de reciclare, procesul de eliminare și impactul asupra sănătății, aceste lucruri putând fi indicate printr-un cod QR într-un format combinat și ușor de citit.
- UE ar trebui să efectueze controale stricte ale ambalajelor dăunătoare mediului. Ar putea fi instituite stimulente financiare pentru a sprijini întreprinderile să folosească ambalaje complet biodegradabile.
- Ambalajele ar trebui să fie cât mai compacte pentru a economisi resurse.
- Actualul sistem-depozit ar trebui extins și îmbunătățit pentru ca domeniul său de aplicare să fie uniform în toate statele membre, incluzând, în special, sticlele din plastic și sticlă, precum și posibilitatea de a include alte tipuri de recipiente.
- Trebuie mărită perioada actuală de garanție a produselor electronice și trebuie controlate costurile pieselor de schimb pentru a promova repararea și a reduce eliminarea.
- Este nevoie de o reglementare mai bună și mai transparentă pentru a garanta că produsele introduse pe piață sunt fabricate în mod echitabil și pentru a le promova.
- Este important ca întreprinderile să fie responsabile și răspunzătoare pentru lanțurile lor de aprovizionare respective, inclusiv pentru părțile acestor lanțuri din afara UE.
- Trebuie folosite circuite regionale pentru a crea locuri de muncă și a consolida economia locală, acest lucru fiind un aspect important.

4) Informarea, sensibilizarea, dialogul

- UE a stabilit numeroase obiective ambițioase în cadrul Pactului verde european și a adunat numeroase soluții pentru atingerea acestor obiective. Problema este că aceste obiective nu sunt aproape deloc îndeplinite de statele membre și că nu toate țările dispun de resursele necesare pentru a le îndeplini. Este timpul să ne gândim la o abordare paneuropeană bazată pe colaborare, să adunăm experiențele statelor membre într-o bază de date la care acestea să aibă acces.
- Este necesar ca cunoștințele privind schimbările climatice să devină mai accesibile, de exemplu prin crearea unei platforme europene online, care să facă publice și să actualizeze constant informațiile și rapoartele științifice și în cadrul căreia cetățenii să poată purta un dialog cu experții pentru a demistifica schimbările climatice.
- În general, standardele ecologice pot fi introduse numai într-un cadru politic mai general și printr-un dialog constant.

- Trebuie consolidată și dezvoltată în continuare democrația la locul de muncă, iar lucrătorii și reprezentanții sindicatelor ar trebui să fie implicați pe deplin.
- Pe plan internațional, UE ar trebui să își accentueze rolul de lider și să își asume un rol important în promovarea unor acțiuni ambițioase în domeniul climei și a unei tranziții juste, de exemplu în cadrul ONU. A fi lider mondial este deosebit de important deoarece multe sectoare concurează pe plan internațional, astfel că adoptarea de măsuri climatice doar la nivelul UE ar putea avea un efect negativ asupra companiilor și lucrătorilor.